EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 10 13
COM(2021) 631 final

2021/0325 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1994, kuriuo Kroatijai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos[1] (toliau – PVM direktyva) 395 straipsnio 1 dalį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei taikyti specialias priemones, kuriomis nukrypstama nuo tos direktyvos nuostatų, kad būtų supaprastinta PVM surinkimo procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui.

Raštu (jį Komisija užregistravo 2021 m. kovo 31 d.) Kroatija paprašė pratęsti nuo PVM direktyvos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio nukrypti leidžiančios priemonės taikymą, kad galėtų toliau riboti teisę atskaityti pirkimo PVM, kuriuo apmokestinamas lengvųjų automobilių pirkimas ir išperkamoji nuoma, įskaitant visų su jais susijusių prekių ir paslaugų pirkimą. Kartu su prašymu pratęsti priemonės taikymą Kroatija pateikė ataskaitą, kurioje peržiūrėta procentinė dalis, kuria numatoma apriboti teisę atskaityti PVM.

Vadovaudamasi PVM direktyvos 395 straipsnio 2 dalimi, 2021 m. balandžio 22 d. raštu Komisija apie Kroatijos prašymą pranešė kitoms valstybėms narėms. 2021 m. balandžio 23 d. raštu Komisija pranešė Kroatijai turinti visą informaciją, kuri, jos nuomone, yra būtina prašymui įvertinti.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

PVM direktyvos 168 straipsnyje numatyta, kad apmokestinamasis asmuo turi teisę atskaityti PVM, mokėtiną už apmokestinamiesiems sandoriams įsigytas prekes ir paslaugas. PVM direktyvos 168a straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad išlaidų, susijusių su nekilnojamuoju turtu, kuris yra apmokestinamojo asmens veiklai skirto turto dalis ir kuris yra naudojamas ir verslo, ir ne verslo tikslais, atveju PVM atskaitomas tik už tą turto naudojimo dalį, kuri susijusi su apmokestinamojo asmens verslo tikslais. Pagal PVM direktyvos 168a straipsnio 2 dalį valstybės narės taip pat gali taikyti šią taisyklę išlaidoms, susijusioms su kitomis jų nurodytomis prekėmis, kurios yra veiklai skirto turto dalis. Tos direktyvos 26 straipsnio 1 dalies a punkte reikalaujama prekių, kurios yra veiklai skirto turto dalis, naudojimą privatiems poreikiams laikyti paslaugų teikimu už atlygį, jeigu PVM už šias prekes galėjo būti įtrauktas į atskaitą. Pagal šią sistemą galima susigrąžinti iš pradžių atskaitytą PVM, susijusį su naudojimu asmeninėms reikmėms.

Lengvųjų automobilių atveju šią sistemą taikyti sudėtinga, visų pirma todėl, kad sunku nustatyti, kada automobiliai naudojami asmeninėms, o kada – verslo reikmėms. Kai automobilių naudojimo duomenys yra registruojami, įmonei ir administratoriui tenka papildoma našta, nes juos reikia tvarkyti ir tikrinti.

Pagal PVM direktyvos 395 straipsnį valstybės narės, siekdamos supaprastinti PVM surinkimo procedūrą arba užkirsti kelią tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui, gali taikyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo PVM direktyvos nuostatų, jeigu tas priemones patvirtino Taryba.

Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2018/1944[2] Kroatijai dabar leidžiama iki 50 % apriboti teisę atskaityti konkrečių lengvųjų automobilių pirkimo ir išperkamosios nuomos PVM, įskaitant visų su jais susijusių prekių ir paslaugų pirkimo PVM, kai tie automobiliai

[1] OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

[2] 2018 m. gruodžio 11 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1994, kuriuo Kroatijai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio (OL L 320, 2018 12 17, p. 35–36).

naudojami ne vien verslo tikslais. Pagal specialią priemonę apmokestinamieji asmenys taip pat atleidžiami nuo prievolės laikyti, kad tokių lengvųjų automobilių naudojimas ne verslo reikmėms yra paslaugų teikimas. Lengvieji automobiliai, kuriems taikoma ši priemonė, yra žmonėms vežti skirtos motorinės transporto priemonės, kuriose be vairuotojo vietos yra ne daugiau kaip aštuonios sėdimosios vietos. Jei lengvieji automobiliai yra naudojami tam tikrai specialiai veiklai, teisės atskaityti apribojimas netaikomas ir jiems yra taikomos įprastos taisyklės. Tai taikoma transporto priemonėms, naudojamoms vairuotojų mokymo, transporto priemonių bandymų, remonto paslaugų, ekonominės veiklos, susijusios su keleivių ir prekių vežimu, mirusiųjų vežimo ar nuomos reikmėms, taip pat transporto priemonėms, įsigytoms perpardavimo tikslais. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1994 galioja iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Šis Kroatijos prašymas pratęsti specialios priemonės taikymą grindžiamas tomis pačiomis priežastimis, kurios nurodytos ankstesniame prašyme. Prie prašymo pridedama ataskaita, kurioje peržiūrima procentinė dalis, kuria apribojama teisė į atskaitą, kaip reikalaujama pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2018/1994 6 straipsnio 3 dalį. Kroatija mano, kad specialios priemonės taikymo sąlygos tebegalioja ir kad dabar taikoma 50 % pirkimo PVM atskaitos riba tebėra tinkamiausia.

Kroatija paaiškino, kad, remiantis tiek apmokestinamųjų asmenų, tiek mokesčių administratorių pateiktais duomenimis, lengvieji automobiliai, kurie yra veiklai skirto turto dalis, vidutiniškai 50 % tebėra naudojami asmeniniais tikslais. Šiuo atžvilgiu Kroatija pateikė du 2021 m. pradžioje atliktus tyrimus apie lengvųjų automobilių naudojimą verslo ir asmeninėms reikmėms ir nurodė, kad 50 % apriboti teisę atskaityti pirkimo PVM vis dar atrodo realu.

Atsižvelgiant į teigiamą specialios priemonės poveikį mokesčių mokėtojų ir mokesčių administratorių administracinei naštai, siūloma leisti pratęsti šiuo metu galiojančios nukrypti leidžiančios priemonės taikymo laikotarpį. Leidimas turėtų galioti dar vieną ribotą laikotarpį – iki 2024 m. gruodžio 31 d., kadangi reikės peržiūrėti leidžiančios nukrypti priemonės būtinumą ir veiksmingumą, taip pat pasidalijimo tarp naudojimo verslo ir ne verslo reikmėms procentinę dalį. Bet koks prašymas pratęsti priemonės taikymą turėtų būti pateikiamas kartu su ataskaita, kurioje peržiūrima taikoma procentinė dalis, ir nusiųstas Komisijai iki 2024 m. kovo 31 d.

Kadangi Kroatija pagal PVM direktyvos 168a straipsnio 2 dalį pasirinko taikyti PVM direktyvos 168a straipsnio 1 dalį kitoms ekonominėms prekėms, kurios yra veiklai skirto turto dalis, išskyrus nekilnojamąjį turtą, Tarybos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2018/1994 pavadinime ir 1 straipsnyje, siekiant išsamumo, turėtų būti įtraukta nuoroda į tos direktyvos 168a straipsnį.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Panašias nukrypti leidžiančias priemones, susijusias su teise į atskaitą, buvo leista taikyti ir kitoms valstybėms narėms (Estijai[3], Vengrijai[4], Latvijai[5], Lenkijai[6], Italijai[7] ir Rumunijai[8]).

---

[3] 2017 m. spalio 10 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1854, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2014/797/ES, kuriuo Estijos Respublikai leidžiama taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/ES dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 bei 168a straipsnių (OL L 265, 2017 10 14, p. 17) galioja iki 2020 m. gruodžio 31 d.

[4] 2018 m. spalio 2 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1493, kuriuo Vengrijai leidžiama nustatyti specialiąją priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 bei 168a straipsnių (OL L 252, 2018 10 8, p. 44–48).

PVM direktyvos 176 straipsnyje nurodyta, kad Taryba nustato išlaidas, už kurias PVM neatskaitomas. Kol tokios išlaidos nenustatytos, valstybėms narėms leidžiama ir toliau taikyti išimtis, galiojusias 1979 m. sausio 1 d. Todėl yra kelios esamos padėties nekeitimo nuostatos, kuriomis ribojama teisė atskaityti PVM, taikomą lengviesiems automobiliams.

Nepaisant ankstesnių iniciatyvų nustatyti taisykles, kokių rūšių išlaidoms gali būti taikomas teisės atskaityti PVM apribojimas[9], tokia nukrypti leidžianti priemonė yra tinkama, kol šios taisyklės bus suderintos ES lygmeniu.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

PVM direktyvos 395 straipsnis.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Atsižvelgiant į PVM direktyvos nuostatą, kuria grindžiamas pasiūlymas, šis pasiūlymas priklauso išimtinei Europos Sąjungos kompetencijai. Subsidiarumo principas netaikomas.

• Proporcingumo principas

Šis sprendimas yra susijęs su valstybei narei pačios prašymu suteiktu leidimu ir nėra įpareigojimas.

Atsižvelgiant į ribotą nukrypti leidžiančios priemonės taikymo sritį, speciali priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui – supaprastinti mokesčio surinkimo procedūrą ir užkirsti kelią tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui. Visų pirma, kadangi įmonės gali pasinaudoti galimybe deklaruoti ne visus įsipareigojimus, o mokesčių administratoriams tektų papildoma kilometražo tikrinimo našta, taikant 50 % apribojimą būtų supaprastintas PVM surinkimas konkrečiame sektoriuje.

• Priemonės pasirinkimas

Siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas.

Pagal PVM direktyvos 395 straipsnį nukrypti nuo bendrų PVM nuostatų galima tik tada, kai tai vieningai leidžia Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu. Tarybos įgyvendinimo sprendimas yra tinkamiausia priemonė, nes jis gali būti skirtas atskirai valstybei narei.

---

5 2018 m. gruodžio 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1921, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2015/2429/ES, kuriuo Latvijai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 bei 168a straipsnių (OL L 311, 2018 12 7, p. 36–37).

6 2019 m. rugsėjo 24 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/1594, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2013/805/ES, kuriuo Lenkijos Respublikai leidžiama nustatyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio (OL L 248, 2019 9 27, p. 71–72).

7 2019 m. gruodžio 5 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/2138, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/441/EB, leidžiantis Italijos Respublikai taikyti priemones, nukrypstančias nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio (OL L 324, 2019 12 13, p. 7–8).

8 2020 m. rugsėjo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1262, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2012/232/ES, kuriuo Rumunijai leidžiama taikyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio (OL L 296, 2020 9 10, p. 6).

9 COM(2004) 728 galutinis. Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, iš dalies pakeičiančios Direktyvą 77/388/EEB, siekiant supaprastinti pridėtinės vertės mokesčio prievolės vykdymą (OL C 24, 2005 1 29, p. 10), atsiimtas 2014 m. gegužės 21 d. (OL C 153, 2014 5 21, p. 3).

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Šis pasiūlymas grindžiamas Kroatijos prašymu ir skirtas tik šiai valstybei narei.

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymu siekiama supaprastinti mokesčio surinkimo procedūrą panaikinant prievolę apmokestinamiesiems asmenims tvarkyti nurodytų lengvųjų automobilių naudojimo asmeninėms reikmėms apskaitą ir kartu užkirsti kelią PVM vengimui neteisingai tvarkant apskaitą. Todėl jo poveikis gali būti teigiamas tiek įmonėms, tiek mokesčių administratoriui. Kroatija nurodė šį sprendimą kaip tinkamą priemonę, jis panašus į kitas anksčiau taikytas ir dabar taikomas nukrypti leidžiančias priemones.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Nukrypti leidžiančios priemonės turės tik nedidelį poveikį bendrai mokestinių pajamų, surenkamų galutinio vartojimo etape, sumai ir neturės neigiamo poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams iš PVM.

5. KITI ELEMENTAI

Pasiūlymo galiojimas yra riboto laikotarpio ir jame numatytos laikino galiojimo sąlygos terminas – 2024 m. gruodžio 31 d.

Jeigu Kroatija norėtų, kad šią specialią priemonę būtų leista toliau taikyti po 2024 m., ne vėliau kaip 2024 m. kovo 31 d. reikėtų pateikti Komisijai ataskaitą, kurioje būtų peržiūrėta procentinės dalies riba, ir prašymą pratęsti priemonės taikymą.

2021/0325 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1994, kuriuo Kroatijai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos[1], ypač į jos 395 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Direktyvos 2006/112/EB 168 ir 168a straipsniuose nustatoma apmokestinamųjų asmenų teisė atskaityti pridėtinės vertės mokestį (PVM), mokėtiną už jų įsigytas prekes ir paslaugas, jeigu jos naudojamos jų apmokestinamiesiems sandoriams. Tos direktyvos 26 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytas reikalavimas į PVM apskaitą įtraukti veiklai skirto turto naudojimą apmokestinamųjų asmenų arba jų darbuotojų privatiems poreikiams arba, platesne prasme, kitais nei tų asmenų verslo tikslais;

(2) Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2018/1944[2] Kroatijai leista iki 2021 m. gruodžio 31 d. iki 50 % apriboti teisę atskaityti konkrečių lengvųjų automobilių, kuriose be vairuotojo vietos yra ne daugiau kaip aštuonios sėdimosios vietos, pirkimo ir išperkamosios nuomos PVM, įskaitant visų su jais susijusių prekių ir paslaugų pirkimo PVM, kai tie automobiliai naudojami ne vien verslo tikslais. Leidimu apmokestinamieji asmenys taip pat buvo atleisti nuo prievolės laikyti, kad tokių lengvųjų automobilių naudojimas ne verslo reikmėms yra paslaugų teikimas;

(3) raštu (jį Komisija užregistravo 2021 m. kovo 31 d.) Kroatija paprašė leidimo toliau taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio, kad būtų apribota teisė į atskaitą, susijusią su tam tikrų lengvųjų automobilių, naudojamų ne tik verslo tikslais, išlaidomis (toliau – prašymas);

(4) Kroatija Direktyvos 2006/112/EB 168a straipsnio 1 dalį taiko pridėtinės vertės mokesčiu apmokestindama išlaidas, susijusias su kitomis ekonominėmis prekėmis, kurios yra veiklai skirto turto dalis pagal tos direktyvos 168a straipsnio 2 dalį. Todėl Tarybos įgyvendinimo sprendime (ES) 2018/1994 turėjo būti pateikta nuoroda į Direktyvos 2006/112/EB 168a straipsnį;

---

[1] OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

[2] 2018 m. gruodžio 11 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1994, kuriuo Kroatijai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio (OL L 320, 2018 12 17, p. 35–36).

(5) vadovaudamasi Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalies antra pastraipa, 2021 m. balandžio 22 d. raštu Komisija apie Kroatijos prašymą pranešė kitoms valstybėms narėms. 2021 m. balandžio 23 d. raštu Komisija pranešė Kroatijai turinti visą informaciją, kuri, jos nuomone, yra būtina prašymui įvertinti;

(6) kaip reikalaujama Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2018/1994 6 straipsnio 3 dalyje, Kroatija pateikė ataskaitą, kurioje peržiūrėta procentinė dalis, kuria apribojama teisė į atskaitą. Remdamasi šiuo metu turima informacija Kroatija patvirtino, kad 50 % riba vis dar pagrįsta ir tebėra tinkama;

(7) atsižvelgiant į teigiamą specialios priemonės poveikį mokesčių mokėtojų ir mokesčių administratorių administracinei naštai, Kroatijai turėtų būti leista toliau taikyti specialią priemonę. Ši speciali priemonė turėtų būti taikoma ribotą laikotarpį, iki 2024 m. gruodžio 31 d., kad būtų galima įvertinti jos veiksmingumą ir procentinės dalies tinkamumą;

(8) jeigu Kroatija mano, kad reikia toliau pratęsti specialios priemonės taikymą, ji iki 2024 m. kovo 31 d. Komisijai turėtų pateikti prašymą pratęsti priemonės taikymą kartu su ataskaita, kurioje peržiūrima taikoma procentinė dalis;

(9) speciali priemonė turės tik nedidelį poveikį bendrai mokestinių pajamų, surenkamų galutinio vartojimo etape, sumai ir neturės neigiamo poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams iš PVM;

(10) todėl Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1994 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1994 iš dalies keičiamas taip:

1) pavadinimas pakeičiamas taip:

„2018 m. gruodžio 11 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1994, kuriuo Kroatijai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 bei 168a straipsnių“;

2) 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„*1 straipsnis*

Nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 168 ir 168a straipsnių, Kroatijai leidžiama iki 50 % apriboti teisę atskaityti pridėtinės vertės mokestį (PVM), taikomą išlaidoms, susijusioms su lengvaisiais automobiliais, kurie naudojami ne vien verslo tikslais.

3) 6 straipsnis pakeičiamas taip:

„6 straipsnis

Sprendimas taikomas nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d.

Bet koks prašymas pratęsti šiame sprendime suteikto leidimo galiojimą kartu su ataskaita, kurioje peržiūrima 1 straipsnyje nustatyta procentinė dalis, Komisijai pateikiami iki 2024 m. kovo 31 d.“

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Kroatijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas